

Kurikulum za radionicu „Strateška litigacija u praksi i suradnja s organizacijama civilnog društva”

Predavačica: odvjetnica Sanja Bezbradica Jelavić

Uvod

Radionicu organizira Kuća ljudskih prava Zagreb, a na radionici će se sudionici na interaktivan način upoznati sa definicijom koncepta strateške litigacije, kriterijima koji se uzimaju u obzir pri odabiru strateškog slučaja, metodama odabira, sredstvima i strategijama strateške litigacije. Drugi dio radionice koncipiran je kao primjer slučaja, a u sklopu kojeg će se razmotriti i uloga organizacija civilnog društva u strateškoj litigaciji.

Ciljevi učenja

Ova radionica ima za cilj usvojiti znanja i razviti vještine pravnik/ica zaposlenih u OCD-ima kako bi ih se dodatno kapacitiralo i osnažilo za korištenje prava ljudskih prava u svome poslu. Radionica će nadograditi postojeća znanja i vještine sudionika sa specifičnim znanjima o strateškoj litigaciji te ojačati kapacitete pravnik/ica u OCD-ima vezano za njihovu ulogu u vođenju strateških slučajeva bilo od strane same organizacije ili kroz suradnju s odvjetnicima. Jedan od ciljeva radionice je i podići svijest o važnosti uloge organizacija civilnog društva u praćenju izvršenja presuda za sprječavanje daljnjih kršenja ljudskih prava u istim ili istovjetnim budućim situacijama.

Sudionici

Radionica je ciljano usmjerena na pravnike zaposlene u organizacijama civilnog društva. Kako bi se osigurala visoka razina uključenosti sudionika, preporučuje se održavanje edukacije u neformalnom okruženju koje voditeljima omogućuje bližu interakciju sa sudionicima. Primjeri takve interakcije obuhvaćaju i korištenje elementa sudioničkog učenja kao što je rad u grupama, diskusije, primjeri slučaja koji u konačnici otvaraju prostor za dijeljenje iskustava sudionika.

Sadržaj radionice

1) Što je strateška litigacija?

ciljevi, načela i metode odabira strateških predmeta

- 2) Sudska praksa - M. i M. protiv Hrvatske (zahtjev br. 10161/13)
- M.H. protiv Hrvatske (zahtjevi br. 15670/18 i 43115/18)
- S.M. protiv Hrvatske (zahtjev br. 60561/14)
- TÖLLE protiv Hrvatske (zahtjev br. 41987/13)

3) Zaključak

Na početku radionice sudionike će se upoznati s metodom strateške litigacije, odnosno, definicijom pojma strateške litigacije. Definicija je preuzeta iz Priručnika o strateškoj litigaciji kojeg je izdala Europska mreža tijela za promicanje jednakosti - EQUINET prema kojem je strateška litigacija „metoda je koja se upotrebljava za odabir odgovarajućih predmeta („ispitnih predmeta“) za pokretanje postupka kako bi se postigao konkretan ishod. Namjera je da ti pravni postupci imaju pozitivan širi učinak na zakonodavstvo i razvoj politika te da uspostave presedan za ishod u sličnim slučajevima”. (https://equineteurope.org/wp-content/uploads/2018/05/equinet-handbook_strategic-litigation_def_web-1.pdf)

Također, navest će se prednosti korištenja takve metode te njeni unutarpravni i izvanpravni ciljevi. Nakon toga razjasnit će se kriteriji odabira slučajeva i to tz. praktični i strateški kriteriji.

Sudionicima će se razložiti načela odabira strateški slučajeva i proći će se kroz kontrolni popis pitanja:

- Odgovara li predmet strateškoj parničnoj politici nevladinih organizacija?
- Jesu li činjenice slučaja jasne i snažne?
- Postoji li dovoljno dokaza o diskriminaciji?
- Postoje li čvrsti i jaki pravni argumenti (ili čak presedani) koji podupiru željeni ishod?
- Podržava li socijalno-političko-gospodarsko okruženje ili postoje posebne osjetljivosti i rizici?
- Kakav će biti učinak ako parnica bude uspješna?
- Kakav će biti učinak na zahvaćenu skupinu ako parnica ne uspije?
- Jesu li mogući troškovi opravdani potencijalnim dobicima od pravne politike?
- Hoće li se napredak prema traženom strateškom cilju vratiti/nanijeti šteta ako se slučaj izgubi ili intervencija/amicus curiae ne uspije?
- Kako se predmet može objaviti kako bi se utjecalo na javno mnijenje radi promicanja traženog strateškog cilja?

Nakon teorijskog okvira, drugi dio radionice bavi se praktičnim primjerima. Na radionici su razmatrani predmeti:

- M. i M. protiv Hrvatske (zahtjev br. 10161/13)
- M.H. protiv Hrvatske (zahtjevi br. 15670/18 i 43115/18)

- S.M. protiv Hrvatske (zahtjev br. 60561/14)
- TÖLLE protiv Hrvatske (zahtjev br. 41987/13)

Obrađeni predmeti uglavnom prate sljedeću strukturu:

Prvo su navedene činjenice slučaja, zatim ocjena i utvrđenje Europskog suda za ljudska prava te naposljetku akcijski plan koji je podnijela država. U svakom predmetu detaljno će se razmotriti njegov učinak u vidu zakonodavnih mjera, mjera izgradnje kapaciteta, mjera podizanja svijesti, mjera edukacija i ostalih.

Nakon pregleda presuda Europskog suda slijedi vježba za sudionike. Sudionicima će se podijeliti činjenice slučaja na temelju kojih se razvija daljnja diskusija da li se temeljem prezentiranih činjenica u predmetu može koristiti metoda strateške litigacije, odnosno, da li se radi o potencijalnom strateškom slučaju. Nakon vježbe, slijedi diskusija i zaključak.

**CENTAR
ZA MIROVNE
STUDIJE**

YOUTH INITIATIVE FOR HUMAN RIGHTS
INICIJATIVA MLADIH ZA LJUDSKA PRAVA
NISMA E TË RINJVE PËR TË DREJTAT E NJERIUT

CENTAR ZA MIR,
NENASILJE I
LJUDSKA PRAVA
OSIJEK

